

महात्मा फुले कृषी विद्यापीठ कृषी हवामानशास्त्र विभाग कृषी महाविद्यालय, पुणे ४११ ००५

विभाग प्रमुख : डॉ.डी.एस.पोखरकर

फोन : २५५३८००९

हवामानावर आधारित कृषि संदेश ग्रामीण कृषि मौसम सेवा पुणे

दिनांक : २७.०२.२०१८

मागील आठवड्याचे हवामान : पुणे परिसरात मागील आठवड्यात कमाल तापमान ३३.५ ते ३४.४ अंश सेल्सिअस तर किमान तापमान १४.० ते १६.७ अंश सेल्सिअसच्या दरम्यान होते. सकाळची सापेक्ष आर्द्रता ७१ ते ८९ टक्के तर दुपारची सापेक्ष आर्द्रता २१ ते २४ टक्के होती. वार्याचा सरासरी वेग ताशी २.१ ते ३.२ कि.मी. होता, बाष्पीभवनाचा वेग ४.९ ते ५.८ मि.मी. प्रति दिन होता. प्रखर सूर्यप्रकाशाचे तास ७.७ ते ९.६ प्रती दिवस होते. मागील आठवड्यात ०.० मि.मी. इतका पाऊस झाला.

हवामान अंदाज : या आठवड्यात पुणे जिह्यात कमाल तापमान ३४.० ते ३७.० अंश सेल्सिअस तर किमान तापमान १४.० ते १५.० अंश सेल्सिअसच्या दरम्यान राहिल. सकाळची सापेक्ष आर्द्रता ३४ टक्के तर दुपारची सापेक्ष आर्द्रता १० टक्के दरम्यान राहिल. वार्याचा सरासरी वेग ताशी ३ ते ८ कि.मी. दरम्यान राहिल. आकाश निरभ्र राहिल. वार्याची दिशा नैऋतेकडून ईशान्येकडे राहिल.

हवामान अंदाजावर आधारित कृषी सल्ला

जिल्ह्यात पुढील ५ दिवसात हवामान कोरडे राहण्याची शक्यता असून पुढील २४ तासात किमान व कमाल तापमानात फारसा बदल संभवत नाही व त्यानंतर यामध्ये २ ते ३ डिग्री सेल्सिअस अंशाने घट होण्याची शक्यता आहे. फळबागांमधील खराब झालेली फळे गोळा करून नष्ट करावेत तसेच पक्व झालेल्या फळांची काढणी करावी. काढणीस आलेल्या रब्बी पिकांची काढणी करावी तसेच काढणी केलेल्या पिकांची मळणी करून सुरक्षित ठिकाणी ठेवावे. आवश्यक तेथे रब्बी पिके, भाजीपाला व फळबागांना गरजेनुसार पाणी द्यावे. एक वर्षाचे आतील नवीन लागवड केलेल्या फळपिकांचे (कलमे/रोपे) कडक उन्हापासून संरक्षणासाठी सावली करावी.

पिक	पिक अवस्था	कृषी सल्ला
चारा पिके	लागवड	उन्हाळी हंगामात जनावराना ओला चारा उपलब्ध व्हावा म्हणून पाणी उपलब्धतेनुसार ज्वारी किंवा बाजरी किंवा मका या चारा पिकांची लागवड करावी.
गहू	काढणी	पक्वतेकडे आलेल्या गव्हाची काढणी व मळणी करावी. समाधान या गव्हाच्या वाणाची २-३ दिवस अगोदरच सकाळीच काढणी करावी म्हणजे दाणे गळणार नाहीत.
कांदा	पिक वाढीची अवस्था	कांदा पिकातील फुलकिडी व जांभळा करपाच्या एकत्रित नियंत्रणासाठी डायमिथोएट ३० ईसी १५ मिली किंवा लॅम्बडा सायहॅलोथ्रीन ५ ई.सी. ६ मिली किंवा क्विनॉलफॉस २५ ईसी २४ मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून आलटून पलटून फवारण्या घ्याव्यात. त्याच बरोबर डायथेन M-45, ०.३ % हे बुरशीनाशक + स्टिकरचा वापर करावा.
भाजीपाला	पिक वाढीची अवस्था	भाजीपाला पिकामध्ये रसशोषणा-या किडींचा प्रादुर्भाव दिसून येताच त्याच्या नियंत्रणासाठी फिप्रोनिल २५ मिली १० लिटर पाणी किंवा थायोमिथाक्झॉन ४ मिली १० लिटर पाणी आलटून पालटून फवारावे. सध्याच्या हवामानामुळे भुरी रोगाचा गवार, भेंडी, टोमॅटो, मिरची, मेथी व काकडीवर्गीय

		<p>वेलपिके यांच्यावर प्रादुर्भाव वाढण्याची शक्यता आहे याच बरोबर मावा आणि तुडतुडे या किडींचा प्रादुर्भाव वाढेल. त्याच्या नियंत्रणासाठी पाण्यात मिसळणारे ८०% गंधक २० ग्रॅम किंवा डिनोकॅप ४८ % ईसी ५ मिली किंवा पेनकॉन्झोल १०% ईसी ५ मिली यापैकी कोणतेही एक बुरशीनाशक प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारावे. बुरशीनाशक समवेत इमिडाक्लोप्रिड १७.८ एस एल ३ मिली किंवा डायमिथोएट ३०% ईसी १५ मिली यापैकी एक किटकनाशक प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारावे.</p>
ऊस	पिक वाढीची अवस्था	<p>ऊसामध्ये खोडकिडीचा प्रादुर्भाव दिसून आल्यास क्लोरॅनट्रॅनिलीप्रोल १८.५ % एस. सी ३ ते ४ मिली प्रति १० लिटर पाण्यात अथवा क्लोरॅनट्रॅनिलीप्रोल ०.४ % दाणेदार १८.७५ किलो/हे किंवा क्लोरोपायरीफॉस २० % प्रवाही १५ मिली प्रति १० लिटर पाण्यातून फवारणी करावी.</p>
आंबा	मोहोर	<p>सध्याच्या हवामानामुळे आंबा मोहोराचे भुरी व तुडतुडे यांच्या प्रादुर्भावापासूनचे एकत्रित नियंत्रणासाठी स्पिनोसॅड ४५ एस सी ३ मिली अधिक डिनोकॅप ४८ %ईसी किंवा पेनकुलॉझोल १० % ईसी ५ मिली प्रति १० लिटर पाण्यातून फवारावे.</p>
डाळींब	पिक वाढीची अवस्था	<p>डाळींब व भाजीपाला पिकामध्ये रसशोषणा-या किडींचा प्रादुर्भाव दिसून येताच त्याच्या नियंत्रणासाठी फिप्रोनिल २५ मिली १० लिटर पाणी किंवा थायोमिथॉक्झॉन ४ मिली १० लिटर पाणी आलटून पालटून फवारावे.</p>
जनावरांचे व्यवस्थापन		<p>पोल्ट्रीमधील पक्षांचे थंडीपासून संरक्षण करावे. शेळ्याकरिता लिव्हर फ्लूक (चपटे कृमी) जंताच्या नियंत्रणासाठी पशु वैद्यकाच्या सहाय्याने जंतनाशक पाजावे. जनावरांना रोग प्रतिबंधक उपाय म्हणून पशु वैद्यकाच्या सहाय्याने योग्य वेळी लसीकरण करून घ्यावे तसेच जनावरांना नेहमी पिण्यास स्वच्छ पाणी द्यावे. उसाचे वाढे जनावरांना जास्त प्रमाणात खाऊ घालू नये. खाऊ घालावयाचे असल्यास प्रति दिन एका जनावरास केवळ ८ किलो वाढे आणि त्यासोबत सकस द्विदल वर्गातील हिरवा चारा, गरजेनुसार वाळलेला चारा व आंबवण तसेच २५ ते ३० ग्रॅम क्षार मिश्रण देणे अत्यंत गरजेचे आहे.</p>